

ВЗАЄМОДІЯ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ З МІЖНАРОДНИМ ПРАВОМ

**Старший інспектор докторантури та ад'юнктури НАВС
Середа Т.М.**

Право Європейського Союзу має свої риси, які відрізняють від права міжнародного, такі від права національного. У той же час воно тісно пов'язане з двома системами права, оскільки установчі договори, угоди з третіми країнами та міжнародними організаціями складають частину міжнародного права, а певні акти інститутів європейських співтовариств регулюють відносини між суб'єктами національного права країн-кандидатів і діють поряд з актами національного права цих країн, маючи при цьому пріоритет по відношенню до таких актів.

Дослідження правової природи права Євросоюзу вимагає розгляду питання про його взаємодію з міжнародним правом. Необхідність аналізу цієї проблеми викликана не тільки існуванням генетичного зв'язку між міжнародним публічним правом та правом європейських інтеграційних організацій, оскільки, за твердженням Суду ЄС, європейські співтовариства створили “новий міжнародний правопорядок”.

Зазначаємо, що переважна більшість досліджень із правової природи права Євросоюзу фактично оминає проблему взаємодії міжнародного права та права Євросоюзу. Деякі дослідники частково торкаються цієї проблеми головним чином при вивченні питань участі європейських інтеграційних організацій та країн-кандидатів у міжнародних договорах з метою з'ясування, яка із систем права має пріоритет.

Зосереджуємо увагу на проблемі пріоритету іншої системи права не дає можливості не тільки дослідити питання взаємодії міжнародного права та права Євросоюзу, але й чітко визначити особливості впливу права Євросоюзу на регулювання відносини з третіми країнами.

Право Євросоюзу тісно взаємодіє з міжнародним правом, оскільки норми міжнародного права складають основу права європейських інтеграційних організацій. Проте така взаємодія

іноді супроводжується конфліктами, які породжуються кількома факторами. З одного боку, інститути європейських інтеграційних організацій і насамперед Суд ЄС роблять все можливе, щоб створити умови для функціонування права Євросоюзу, мотивуючи це необхідністю створення єдиних правил для всіх суб'єктів, які діють на спільному ринку. З іншого боку, саме право Євросоюзу являє собою складну систему правових норм, частину якої складають норми міжнародного права, закріплені в установчих договорах про європейські співтовариства та Європейський Союз, угодах про приєднання нових держав до цих організацій, договорах, укладених європейськими співтовариствами з іншими суб'єктами міжнародного права, а інша його частина - це норми, закріплені в актах інститутів Євросоюзу, які суттєво відрізняються по своїй природі від актів традиційних міжнародних організацій. Це може створювати проблеми щодо відповідності положень таких актів нормам міжнародного права.

Взаємодію міжнародного права з правом Євросоюзу значною мірою визначають також такі фактори, як розподіл договірної компетенції між Європейським співтовариством та країн-кандидатів і пов'язане з цим існування двох груп міжнародних угод, які по-різному впливають на правопорядок Євросоюзу – угод, укладених співтовариствами, та таких, що укладаються країнами-кандидатами з іншими суб'єктами міжнародного права. Зокрема, є сфери регулювання зовнішніх зносин, які знаходяться у виключній компетенції ЄС завдяки передачі з боку країн-кандидатів частини своїх повноважень Співтовариству. В інших сферах існує спільна компетенція Співтовариства та країн-кандидатів. Отож, є сфери, в яких країни-кандидати самостійно здійснюють свої зовнішні повноваження, хоча наслідки таких дій з боку країн-кандидатів теж можуть впливати на правопорядок Євросоюзу. Для більш повного розкриття особливостей взаємовідносин між правом Євросоюзу та міжнародним правом необхідно враховувати як положення установчих договорів про європейські інтеграційні організації, так й практику Суду ЄС з цього питання.

Таким чином, міжнародне право та право Євросоюзу тісно взаємодіють між собою. З розширенням участі європейських

інтеграційних організацій у міжнародних відносинах зростає вплив міжнародного права на право Євросоюзу. Основні принципи міжнародного права, норми багатьох універсальних, багатосторонніх та двосторонніх міжнародних угод Співтовариства стали складовою частиною права Євросоюзу. З поглибленням європейської інтеграції більш складним та динамічним стає рівень взаємодії між нормами права Євросоюзу та міжнародного права.

З іншого боку, саме право Євросоюзу являє собою складну систему юридичних норм, частина якої - це норми міжнародного права, закріплені в установчих договорах про Євросоюз, договорах про приєднання нових держав до цих об'єднань, угодах, укладених ЄС з іншими суб'єктами міжнародного права. Інша частина правової системи ЄС - це норми, закріплені в актах інститутів Євросоюзу, які суттєво відрізняються за своєю природою від актів традиційних міжнародних організацій. Це може створювати проблеми щодо відповідності положень таких актів нормам міжнародного права.

Взаємодію міжнародного права з правом Євросоюзу значною мірою визначають також такі фактори, як розподіл договірної компетенції між ЄС та країн-кандидатів і пов'язане з цим існування двох груп міжнародних угод, які по-різному впливають на правопорядок Євросоюзу, - угод, укладених ЄС, та таких, що укладаються країн-кандидатів з іншими суб'єктами міжнародного права. Зокрема, є сфери регулювання зовнішніх зносин, які перебувають у виключній компетенції ЄС завдяки передачі країн-кандидатів частини своїх повноважень Союзу. В інших сферах існує спільна компетенція Співтовариства та країн-кандидатів. Наявні також сфери, в яких ЄС має доповнюючу компетенцію. Нарешті, є сфери, в яких країни-кандидати самостійно здійснюють свої зовнішні повноваження, хоча наслідки таких дій з боку країн-кандидатів теж можуть впливати на правопорядок Євросоюзу.

Отож, вже після набуття членства в ЄС у випадках, коли мала місце передача країнам-кандидатів своїх договірних повноважень Євросоюзу, положення міжнародних угод, які регулювали відносини у сферах, переданих до компетенції ЄС, можуть стати обов'язковими для об'єднання залежно від

відповідного рішення Суду ЄС. Прикладом може бути передача ЄС зобов'язань країн-кандидатів, які впливають з їх участі у ГАТТ/СОТ.

Можна зробити висновок, що аналіз взаємовідносин між правом Євросоюзу та міжнародним правом може сприяти не тільки кращому розумінню юридичної природи права європейських інтеграційних організацій, але й вирішенню питання про сфери і характер взаємопроникнення норм обох систем права. Розгляд практики Суду ЄС стосовно взаємовідносин між правом Євросоюзу та міжнародними правом дозволяє дійти висновку про те, що Суд ЄС намагається тлумачити положення установчих договорів про ЄС та нормативно-правових актів, які ухвалюють його інститути, таким чином, щоб забезпечити їх відповідність нормам міжнародного права.

РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПОШИРЕННЯМ ПОРНОГРАФІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Курсант 302 навчальної групи **Сидоріна А.О.**

Науковий керівник: доцент кафедри криміналістики та судової медицини, кандидат юридичних наук **Комаринська Ю.Б.**

На сьогоднішній день в Україні склалися такі об'єктивні причини та умови, які породжують порнографічну індустрію. Статеве життя почали широко демонструвати в засобах масової інформації, кінофільмах, книгах. Тому з точки зору криміналістики дане питання є актуальним.

Значний внесок у розробку питань протидії поширенню порнографічних предметів зробили такі вчені як Ю.В. Александров, В.Ю. Борсєв, С.І. Бушмен, С.Ф. Денисов, Р.С. Джинджолія, Р.Х. Кадилов, С.О. Кондранін, А.Ф. Степанюк, І.Г. Сугаков, О.Є. Хабаров, С.В. Хільченко та інші. Враховуючи зміни у законодавстві України виникає потреба заново переглянути деякі аспекти методики розслідування даного виду злочинів, щодо питань проведення необхідних слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій.